

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . " 5.—
 Četrť leta . . . " 2.50
 Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 15.—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petitvrste: pri
 večkratnih oznanilih velik
 ::: popust. :::
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Vojno posojilo.

C. kr. namestnik grof Clary nam je vposlal ta-le članek:

Vsled poziva k podpisovanju vojnega posojila se nudi narodom Avstrije prilika, da dejansko pokažejo svoje vroče domoljubje ter dolžno hvala na bojišči stoječi vojski naroda in ob enem na izvršten način naložijo svojo glavniško imovino in sicer tudi najmanjše prihranke.

Kdor podpiše vojno posojilo, da državi na roko sredstva, da nabavi v obilni meri vsega, kar rabijo naši vojaki: živeža, zimske obleke, penila, streliva, vseh tehničnih pomožnih sredstev za napad in za obrambo, ki jih potrebuje moderna milijonska vojska. Čim izdatnejša sredstva bodo došla, tem boljše stališče bodo imeli naši sinovi in bratje nasproti sovražniku.

Če podpišemo vojno posojilo, pa ne storimo tega le iz domoljubja, iz občutka, ita je to naša dolžnost!

Vse kar posedujemo, dom in hiša, vrednostni papirji in denar, plače in zaslužki, ki jih prejemo, vse bi bilo v nevarnosti, če bi se sovražniku le posrečilo, da premore našo armado. Nikomur ni dan na večer, če bi ne prišel v najbrjdekjšo revščino, če bi domovini ne bila usojena zmaga! Kako nespačetno bi bilo zakopati denar, ali ga shranjevati po omarah! Tam ne more nič koristiti, tam ne pifnaša lastniku nikakih obresti in ne varuje naših vojakov pred gladom in mrazom, naše posesti pred uničenjem. Denar, ki ga damo državi na razpolago, bo živo sredstvo naše obrambe. On okrepi vojščaku desnico, zviša nado na zmago in zaupanje in obvaruje našo mirno domovino pred grozami vojske, pred požigom, morenjem in opustošenjem.

Če bi morali posojilo podpisati že iz teh vzrokov, se k temu koraku tem lažje odločimo vsled — skrajno ugodnih pogojev, ki se nudijo odjemalcu posojila. Glavnica donaša onemu, ki obdrži posojilo do dneva vrnitve, to je do dne 1. aprila 1920, dohodek okroglo 6%.

Dobi se namreč obligacija, ki se glasi na 100 K za 97.50 K. Teh 97.50 K donaša na leto 5.50 K, to je več kot 5.6%; ker se bo pa dne 1. aprila 1920 vrnilo 100 K, se pridobi povrh tega v nekaj več kot petih letih še dobiček na glavnici po 2.50 K, torej dobiček na glavnici, ki se povprečno preračuni na leto s skoraj 50 v.

Nobena druga državna zadolžnica, noben zastavni list ne prinaša takih doneskov!

LISTEK.

Šolski otroci o sedanjih vojski.

Priobčil A. K. (Središče).

(Konec.)

V.

Včeraj dopoldne so prišli striček k nam in so se pogovarjali o vojski. Oni so v Poljčanah. Pravili so, da je tam zelo huđo, ker je polno soldatov. Tudi K—nov Vinko je bil ranjen v Galiciji. Pripeljal se je domov in se pogovarjal tudi o vojski. Pravil je, da je on vozil jedila. Ponoči so prijezdili kozaki in so mu obstrelili konja. Konj je padel v grabo in kola so se prihitila. On in njegov tovariš sta odbežala.

T. K.

VI.

Čitala sem, da Rusi radi pijejo vodko. Oni namreč pravijo žganju vodka. Nek naš vojak je bil v ruskem ujetništvu. Rešil pa se je na čuden način. Ko so bili zvečer v taboru, so začeli ujetniki kričati „vodka.“ Ruski podčastnik je vprašal, kje je vodka. Oni mu rečejo, da je nimate pri sebi, ampak kake pol ure od tod. „Pojdimo torej po njo“, reče podčastnik. Sli smo in sicer trije naši in trije Rusi. Bilo je ponoči. Vojak je na poti trešil v sabljo in jo hitro pobral. Ko so prišli do vodke, so se Rusi opijanili. Naš vojak je vzel sabljo in zabodel ž njo ruskega podčastnika. Predno so se ostali zavedli, so že tudi ležali v svoji krvi. Naši so odvezli mrtvim Rusom njihovo orožje. Sli so potem po gozdu in dospeli do Avstrijcev. Žganje, ki jih je rešilo ujetništva, so pustili pri mrtvih Rusih. Vojak, ki je rešil sebe in 2 svoja tovariša, se je udeležil drugi dan boja in bil ranjen v nogo.

M. T.

VII*

Meseca julija letos se je izvršil v Sarajevu strašen umor. Umoril je zaslepljeni Srb nado naše Avstrije, prestolonaslednika Franc Ferdinanda. Vsa Avstrija je bila takrat odeta v črno haljo žalosti. A kmalu na to je avstrijska vlada poslala srbski noto. Srbija pa našim zahtevam ni hotela ugoditi. Vsled tega se je začela vojska. Avstriji pomaga njena zvesta prijateljica Nemčija, Srbiji pa Rusija. Tako se je začel krvavi ples ogromnih držav po celi Evropi. Avstrijski vojaki prodirajo vedno bolj v osrčje gorostasne Rusije. Srbi pa, oslabiljeni od prejšnjih bojev, bežijo pred nami kakor zajci. Bolgarija, Rumunija, Grčija so ostale nevtralne. Možje, fantje, vsi, so v boju. Skoraj vsaka hiša je prizadeta vsled vojske. Tudi jaz imam dva brata v vojski. Eden je bil že ranjen, sedaj pa je zopet zdrav in se bojuje s Črnogorci; drugi pa je v vojski zoper Srbe; oba pogosto pišeta.

A. F.

VIII.

Vojska se je začela najprej v Avstriji in sicer se bojuje naša država s Srbijo. Ko je vojska v Srbiji malo ponehala, se je začela z Rusom. Rus je bil jako močen ter prodril čez Galicijo in Karpate na Ogrs. Slišal sem tudi, kako so prišli ruski kozaki ponoči in so naše vojske pretirali. Ujeli so enega naših oficirjev, odrezali mu roke in noge in izkopali mu oči, potem so mu odrezali gumbe s suknje in mu jih vtaknili namesto oči. To je moralo biti nekaj res strašnega. Slišal sem tudi praviti, da sedaj naši vojaki Ruse čez Galicijo nazaj tirajo.

* Opozarjam posebej na ta spis, ker je slog v njem nenavadno gladek, tu in tam poetiško navdahnjen. — Opomba pošiljatelja snovi.

* Tirati, pretirati = poditi, zapoditi. Narečna govornica v Središču in okolici.

A. K.

IX.

Proti koncu meseca julija je poklical naš cesar vse rezerviste in črnovojnike v boj. Ti so se peljali na več strani. N. pr. v Ptuj, Maribor, v Celje, nekateri pa v Kanižo. Boj se je začel s Srbi. Ko so se naši vojaki peljali v Srbijo in pozneje v Galicijo, so prinašale ženske na kolodvor razna jedila, da so jih darovala vojakom. Zdaj pa se peljejo dan za dnem ranjeni vojaki skozi Središče. Nekateri ranjenci pridejo na nekoliko dni domov, ti pravijo, da je bilo v vojski huđo, da so morali naši jesti surov krompir in mrkvo. Ljudje tudi pravijo, da boše še hujša vojaka, nego je sedaj.

T. D.

X.

Šestintrideset let je od onega časa, ko se je Avstrija zadnjikrat bojevala. Vse ljudstvo je koncu julija letošnjega leta razburil glas o mobilizaciji. — Vojsko je napovedala naša država Srbom, da bi naša država umorjenega prestolonaslednika. Pa tudi druge države so tedaj začele mobilizirati. Vojaki pišejo domov včas, da se jim godi dobro, včas pa, da jedo surovo runo (peso) in si pečejo krompir, če ga kje dobijo. V časniku sem čitala, da je neki deček, ko je zagledal, da gredo vojaki mimo vasi v vojsko, tekel za njimi in jim prinašal iz bližnjega vodnjaka vode. Nekoč je zopet odšel po svojo, pa ga ni bilo več nazaj. Ko je bitka prenehala, je šlo nekaj vojakov, ita bi poiskali dečka. Našli so ga vstreljenega v nogo, in nezavestnega. Napravili so nosilnico in ga odnesli v bližnjo bolnišnico.

M. T.

XI.

Sedanja vojska traja že četrti mesec. Nekateri pravijo, da bo trajala še eno leto. Čital sem, da so mnogo Srbov in Rusov ujeli. Od naše hiše ni nikdo na vojski. Iz mesta, kjer je sedaj vse polno ranjencev, je prišlo mnogo ljudi na deželo. Ranjeni vojaki pripovedujejo, da so jedli včas surov krompir, koru-

Najnovejša poročila se nahajajo na 5. strani.

Naši uspehi v Srbiji.

Belgrad pada. — Naše čete proti Kragujevcu. — Nova borba z Rusi se začela. — Naše čete ujele 2000 Rusov in ugrabile 18 strojnih pušk. — Položaj v Flandriji in severni Franciji nespremenjen. — Turška mornarica pred Sebastopolom. — Bolgarska pred važno odločitvijo.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, 19. novembra.

Vesela poročila prihajajo s srbskega bojišča! Mesto Obrenovac, ki leži 20 km zahodno od Belgrada ob Savi, se je v soboto, dne 14. novembra popoldne ob 5. uri udalo Avstrijcem. Naši topovi so celi dan gromeli pred mestom. Ko je naša vrha infanterija naskočila močne mestne utrdbe, so se Srbi umaknili iz mesta proti jugoizhodu. Naši topovi so napravili v mestu veliko škodo. Srbska cerkev je uničena, ker so Srbi s cerkvenega zvonika streljali na naše s strojnimi puškami in so potem naši topničarji osredotočili ogenj na to sovražno točko.

V nedeljo, dne 15. novembra, je padlo tudi mesto Valjevo. Boj za mesto je trajal šest ur. Naše čete mesta niso zasedle, kakor se je prvotno zdelo, z naskokom z boka, ampak so naši po hudem boju predrli srbsko bojno črto v sredini in tako z vso silo razkrali srbsko armado na dva dela, da se je čista morala v velikem neredu umakniti.

Boj na črti Obrenovac-Valjevo je trajal 9 dni. Naša armada je zasedla med Valjevom in Obrenovcem vso ozemlje do reke Kolubare, ki teče skozi mesto Valjevo ter se pri Obrenovcu izliva v Savo. Na nekaterih mestih, posebno južnoizhodno od Valjeva, so naši zasledovali Srbe tudi preko reke in so prodrli do 10 km proti Kragujevcu. Pri zasledovanju te srbske armade so naši one srbske čete, katerim poveljuje general Sturm, ob srednjem toku Kolubare tako naglo napadli tudi od strani, da se je več stotin Srbov moralo udati, sicer bi se pa bili potopili v valovih Kolubare. V devetdnevni bojih so naši ujeli nad 8000 Srbov, zaplenili blizu 50 topov, nad 30 strojnih pušk in obilico drugega vojnega gradiva.

Zavzetje Valjeva je izredno velikega pomena za našo armado. 1. je Valjevo večje mesto v osrčju Srbije; 2. v mesto vodi osem precej dobrih cest; 3. Valjevo je končna postaja železnice Belgrad-Obrenovac-Kragujevac; 4. Valjevo leži v kotlini reke Kolubare in važnih višin; 5. v Valjevu je bil do sedaj nastanjen glavni stan srbske armade; 6. Srbi niso pričakovali, da bi Valjevo padlo, ker so imeli okrog mesta izredno močne betonske okope, v mestu samem pa še dokaj velike zaloge streliva.

Po veličastnem uspehu pri Valjevu so avstrijske čete dobile dvadnevni odmor, da se odpočijejo in pripravijo za nove boje. Glavna sila srbske armade pa se je ustavila, kakor pravijo poročila z bojišča, v Rudniškem gorovju med Gornjim Milanovcem in Arangjelovcem. To ozemlje leži zahodno od največje srbske trdnjave Kragujevac, pred katero se bo skoro gotovo bila prihodnje dni glavna bitka med Srbi in Avstriji.

Splošna pozornost je sedaj obrnjena na Belgrad. Padec Belgrada se vsak trenutek pričakuje. Po zavzetju Obrenovca so se naše čete navalile od izhodne in južno-izhodne strani na bivšo srbsko glavno mesto. Ob enem, ko napadajo naši Belgrad od zahodne srbske strani, mečejo naši topovi na ogrskem obrežju Donave in topovi podonavskih monitorjev uničujejo ogenj na belgrajske utrdbe. Avstrijci so pred Belgradom zasedli vse važnejše višine, ki obvladujejo mesto, ter na te višine postavili težke topove. V ponedeljek, dne 16. novembra, je poveljnik

zo itd. Slišal sem tudi, da so v Varaždinu ujeti Srbi, ki jako hučo gledajo. Pravijo, da je na bojnem polju toliko mrtvih in ranjenih, da jih ne morejo pospravljati. Na Ruskem in Srbskem se širi kolera. — Pravijo, da sedaj naši tirajo Ruse skozi Galicijo nazaj. J. R.

XII.

V četrtek je bil pri nas F. K. od Sv. Križa na Murškem polju. Pravil je, da je ušel Rusom ter da so za njim streljali. Zadele so ga tri kroglice, ena v križ, druga v roko, tretja pa v nogo. Pravil je tudi, da so jedli vojaki včasih surov krompir, peso in mrkevco. F. K. je tudi pravil, da se Rusi bajonetov bojijo in takoj prosijo, da jih ne bi zabodli. J. R.

XIII.

Sedaj se nahajame v vojskinem času. Ljudje govore le o vojski. Jaz sem nedavno čitala, da je imela neka mati enega sina v vojski. Sin je prišel potem ranjen iz vojske v neko bolnišnico. Mati si je želela videti ga, zato se je odpravila v bolnišnico. Ko so ji pokazali posteljo, kjer je njen sin ležal, je trdila, da to ni njen sin, ker ima sive lasi, njen sin pa je šel s črnimi lasmi v vojsko. Čitala sem tudi, kako je neka mati v begu izgubila dete, katero je imela v povelju. Med begom tega ni opazila. Rekla je, da je vse rešila, tudi najmanjše dete. Ko pa se je

naših čet, ki se bojujejo okrog Belgrada, poslal nekoga parlamenterja čez Donavo v Belgrad, z zahtevo, naj se mesto tekom ene ure uda. Srbi so zahtevo odklonili. Odslej bruhajo naši topovi noč in dan ogenj na Belgrad in na mestne utrdbe. Po vsej Avstriji se že pripravljajo na padec Belgrada. Po mestih so pripravljene zastave, s katerimi se bo nanznanjal veseli trenutek, ko bo na utrdbah srbske prestolice in kraljevem konaku plapolala avstrijska zastava.

Kje se bo ustavila srbska armada?

„Tagespost“ se dne 17. novembra poroča z bojišča, da se bo srbska armada ustavila najbrž na Rudnik-Planini (hrbovje med Valjevom in Kragujevcem). Na tem gorovju se bo srbska armada skušala odločiti od velikih dosedanjih naporov ter dobiti potrebnega živeža in drugih vojnih potrebščin.

Dne 17. novembra se poroča z Dunaja, da so se Srbi umaknili že 10 km izhodno od Valjeva proti Kragujevcu. Srbi so na desnem bregu reke Kolubare krčevito branijo. Razvili so se novi boji med Srbi in Avstriji.

V Belgradu primanjkuje streliva.

Budimpešta, 17. novembra.

Po splošnem prepričanju bo trajalo samo nekaj dni, ko bo na belgrajski trdnjavi Kalimegdan zaplapolala avstrijska zastava. Belgrad se ne more več dolgo držati. Napadalna črta okrog mesta se od vseh strani vedno bolj zožuje. Naši podonavski monitorji že od zadnjega četrta naprej neprestano obstreljujejo belgrajsko trdnjavo Kalimegdan. Po dnevu gromijo topovi podonavskih ladij, po noči še pa strelja pri luči metalecev svetlobe z težkimi topovi, ki so postavljeni na avstrijski obali Save in Donave. Naši topničarji merijo tako dobro, da vsak strel gotovo zadene. V soboto, dne 14. novembra, je vsled streljav iz naših topov zletela v zrak velika smodišnica trdnjave Kalimegdan. Srbi, kateri so v prvih bojih kar slepo trčili smodnik, so začeli sedaj le poredko obstreljevati naše postojanke. Primanjkuje jim streliva.

Kako se počutijo naši vojaki v Srbiji.

Z južnega bojišča se poroča: Zdravstveno stanje naših čet je kljub zimskemu vremenu, ki je že nastopilo, izborna. Vsled radodarnosti naših državljanov je dobil že vsak vojak te dni toplo obleko, sneženo čepico, trebušno obvezo in toplo odejo. Srbski vojaki pa so zelo slabo oblečeni. Ujeti Srbi tožijo, da se je njih tren tako naglo umaknil, da vojaki niti najpotrebnejših reči niso dobili. Posebno občutno je pomanjkanje zimске obleke in živeža.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, dne 19. novembra 1914.

Včeraj, dne 18. novembra izdana in danes 19. novembra nam došla uradna poročila pravijo:

Nemško poročilo: „Na Poljskem so se zasnovali v prostoru severno od Lodza novi boji, kojih odločitev še ni dozorela.“

ozrla na povoj in ni bilo otroka v njem, se je od žalosti zgrudila na tla.

Na štirih bojiščih.

„Az Est“ poroča iz Sobotice: Tukajšnji ključavničar Anton Haška, ki se je udeležil vojne kot letalec, se je vrnil z bojišča ranjen in pripoveduje: Dodeljen sem bil znanemu pilotu nadporočniku Langyju in sicer na Farmanovem dvokrovniku. Najprej so naju poslali iz Petrovaradina čez srbsko mejo, da preiščeva tamkaj sovražnikove postojanke. Pri Šabcu sva mogla ugotoviti, kje se nahajajo njihovi topovi in kak je učinek naših topov. Videl sem, da so Srbi tedaj tudi imeli letala, nisem pa mogel spoznati sistema. Srbi naju niso preveč nadlegovali. Vojaki so sicer streljali na naju, pa nama niso škodovali. Tedaj jim je bilo letalo še nepoznan čudež in niso vedeli, kaj bi počeli z njim. Po umeknitvi iz Šabca sva bila poslana v Krakov in od tamkaj v Berlin, kjer sva dobila povelje, naj poletiva na belgijsko bojišče. Nemška armada je tedaj že oblegala Antwerpen. Najina naloga je bila, da ugotoviva učinek motornih baterij. Razrušile so južni del Antwerpna. Nad Antwerpenom sva bila najdalje v zraku: poldevetnajsto uro nepretrgoma. Že v Berlinu sva dobila natančen načrt mesta in sva po tem načrtu metala bombe v mesto. Po padcu Antwerpna sva letela ob francosko-belgijski

In avstrijsko poročilo: „Operacije zaveznikov (Avstrijcev in Nemcev) so prisilile rusko glavno silo na Rusko-Poljskem, da so se na celi črti razvili boji pod ugodnimi pogoji.“

Iz teh obojnih poročil smemo sklepati, da se je začel sicer na celi črti frontalni boj, da pa so v trenutku najvažnejši boji okoli Lodza. Ti boji so nadaljevanje bojov pri Woclaweku, Kutnem in Lipnem. Najprej so Nemci pri Woclaweku vrgli cel ruski armadni zbor nazaj. Potem sledita nemški zmagi pri Lipnu severno od Visle in Kutnem južno od Visle. Tukaj so vrgli Nemci pod Hindenburgom več ruskih armadnih zborov ter naredili, kakor znano, veliko tišo — okoli 25.000 — ujetnikov. Nemci so torej že zopet na pol pota do Varšave. Ker pa še Rusi stojijo v Kolu in Koninu ob šlezijski meji, vsled tega je njihovo severno krilo v veliki nevarnosti, da ga obkolijo. Ravno radi tega, da se Hindenburgu obkoljenje posreči in da so Rusi na celi črti vezani, da jim torej ni mogoče vreči večjih mas proti obkoljevalnim operacijam generala Hindenburga, morali so se na celi črti začeti boji proti ruskim postojankam. Kakor pravi poročilo našega generalnega štaba, so se boji začeli pod ugodnimi pogoji.

Ako se Hindenburgu posreči obkoljevalna operacija, potem nam obeta nova borba z Rusi najlepših uspehov. Nemci so vsled železnice, ki jih imajo sedaj za hrbtom, postali mnogo bolj mobilni ter lahko svoje čete skoro poljubno uporabljajo sedaj tu sedaj tam.

Bitka na Rusko-Poljskem.

Dunaj, 18. novembra.

Med mestoma Lodz in Varšavo se bije boj že od večeraj: Velika bitka se bije. Ruska armada je sledila, kakor znano, avstrijsko-nemški armadi notri do nemško-poljske meje, oziroma do reke Warthe in do bližine Krakova. Njeno severno krilo je bilo pri mestih Woclawek in Kutno poraženo od Nemcev. Ta zmaga je bila posledica zmage onih nemških čet, ki so porazile Ruse pri Lipnem na severni strani Visle. Južno krilo sedanje bojne črte se opira uspešno ob trdnjavo Krakov. Bitka se tedaj bije pod ugodnimi pogoji za avstrijsko in nemško armado.

V Galiciji so nameravali Rusi s svojimi sunki na prelaze Karpatov dati povoda avstrijski armadi, da bi bila začela s premikanjem svojih čet. Eden tak ruski sunek pri Grybowu, izhodno od Novega Sandeeca, je bil odbit.

Rusko prodiranje ustavljeno.

Rim, 14. novembra.

Po poročilih tukajšnjih listov javlja rusko časopisje, da so zgradile avstrijske čete močno utrjeno postojanke na črti Krakov-Kališ. V Petrogradu so mnenja, da bodo Avstrijci sprejeli Ruse na tej črti, ki se smatra za drugo obrambno črto. Ta črta je tako močno utrjena, da se splošno sodi, da bo Avstrija odbila vsak napad Rusov na tej črti ter da bo nemška obrambna črta ob reki Odra prav lahko zabra-nila vsak obkoljevalni poskus Rusov. Če se posreči ta načrt, bi bil velik del nemških čet na izhodu prost in bi se ga moglo poslati na francosko bojišče. Že takrat, ko so se nemške čete umikale od Varšave, so odposlali Nemci dele teh svojih najboljših čet na Francosko.

obali proti Parizu. Avstrijska artilerija, ki se je udeleževala obleganja Antwerpna, je stala že pri Ypernu. Po večernem poletu, vedno v višini nad 2000 m, me je opozoril nadporočnik Langyi, da leži Pariz pred nama. Po potrebnih pripravah sva vrgla 6 bomb na Pariz in sva videla, da je ena zadela prav dobro. Spustila sva se nižje, da bi napravila fotografske posnetke, toda opazila sva, da leti proti nama 6 ali 8 letal. Takoj sva se dvignila in začela bežati. Toda Francozi so bili hitrejši, prišli so nad naju in se obračali vedno tako, da so naju s hrbtom letala pritiskali navzdol. Mislila sva že, da sva izgubljena. Tedaj pa se je pojavil nemški „golob“. Nemška letala imajo tudi strojne puške in „golob“ je začel takoj obstreljevati francoska letala ter jih prisilil, da so pobegnili. Od tamkaj sva se vrnila v Tuzlo v Bosni, kjer so naju uporabljali za raziskavanje srbskih postojank. Od mojega prvega poleta meseca avgusta so Srbi izpopolnili svoj način boja proti letalom. To sva izkusila pri Loznici, kjer so naju od treh strani prijeli s šrapneli. Šrapnel je razbil spodnji del stroja in poročnik mi je rekel: „Posloviva se od Boga, Anton! Ti psi so naju zadeli!“ Ustavila sva motor in zdrsnila na zemljo. Kaj se je potem zgodilo, ne vem. Izgubil sem zavest in zavedel sem se šele v bolnici v Osijeku, ko mi je neka strežnica brisala lice. Tam sem izvedel, da sva padla v Drino.

četovodja, r; Purgaj Karol, pešec, r; Pušnik Janez, pešec, r; Puseňak Alojzij, pešec, r; Pustišek Janez, korporal, r; Rabenstein Ljudovik, pešec, r; Rabuza Franc, pešec, r; Rajh Franc, frajtar, r; Rataj Andrej, pešec, mrtev; Rauter Franc, pešec, mrtev; Rebernik Franc, pešec, r; Reichmann Jožef, četovodja, r; Reifgarber Florijan, rezervist, r; Reisman Franc, r; Reiter Anton, pešec, r; Reisinger Leopold, frajtar, r; Remšnik Karol, pešec, r; Resch Florijan, frajtar, r; Resch Peter, pešec, r; Resnik Karol, pešec, r; Rezar Miha, pešec, r; Režek Jožef, pešec, r; Ribič Franc, frajtar, r; Rieder Anton, frajtar, r; Riedl Anton, frajtar, r; Ritter Franc, rezervist, r; Robar Ignacij, rezervist, r; Robel Mihael, rezervist, r; Robida Mihael, pešec, r; Robida Viktor, korporal, r; Robier Janez, rezervist, r; Kočnik Jakob, pešec, r; Rokavec Henrik, pešec, r; Rožič Janez, korporal, r; Rozer Stefan, pešec, r; Rotmann Leopold, pešec, r; Rozman Franc, frajtar, r; Rubin Jožef, pešec, r; Runovec Martin, frajtar, r; Rumpler Janez, pešec, r; Rutnik Anton, rezervist, r; Sadek J., pešec, r; Safarič Alojzij, pešec, r; Safran J., frajtar, r; Salava J., pešec, mrtev; Salzer Janez, pešec, r; Salzger Jožef, narednik, r; Samec Andrej, rezervist, r; Samec Karol, frajtar, r; Sarapata Stanislav, pešec, r; Sattler Jožef, četovodja, r; Sauperl Jakob, pešec, r; Savec Martin, pešec, r; Schabereiter Avgust, pešec, r; Schachner Jožef, pešec, r; F. Schäfer, korporal, r; Schafhalter Jožef, pešec, r; Sel Karol, rezervist, r; Selih Alojzij, pešec, r; Šešerko Janez, rezervist, r; Šerc Mihael, pešec, r; Šiho Leopold, pešec, r; Schick Anton, pešec, r; Schlager Vinko, pešec, r; Slezinger Janez, frajtar, r; Schlender Franc, pešec, r; Schmid Anton, pešec, r; Schmidt J., pešec, r; Schmidt Henrik, pešec, r; Schmidbauer Franc, pešec, r; Smigoc Franc, pešec, r; Schmolzer Alojzij, pešec, r; Schmolzer Kristijan, pešec, r; Schnabl Stefan, pešec, r; Karl Schneider, pešec, mrtev; Schmuzev Aleš, pešec, r; Schober F., rezervist, r; Schönherr J., pešec, r; Schopper Janez, pešec, r; Schüller Matija, pešec, mrtev; Schrötner Jožef, pešec, r; Jan. Schuster, pešec, r; Schwarzbauer Franc, pešec, r; Schwarzenegger Avgust, rezervist, mrtev; Schweininger Franc, rezervist, r; Sculič Jurij, pešec, r; Šebernek Franc, pešec, r; Segula L., četovodja, r; Segula Martin, pešec, r; Seidl Jožef, pešec, r; J. Seidler, pešec, r; Seiler Janez, enoletni prostovoljec, r; Selišnik Franc, pešec, r; Senekovič Franc, pešec, r; Senekovič Konrad, pešec, r; Seruga Ignacij, pešec, r; Šeško Mihael, pešec, mrt.; Stinc Gregor, narednik, r; Ševšek Anton, pešec, mrtev; Sitzwohl Franc, korporal, r; Sivka J., pešec, r; Skale Martin, pešec, r; Skamen Jurij, frajtar, mrtev; Skaza Martin, pešec, r; Skerbič Janez, pešec, r; Skerbič Ljudovik, pešec, r; Skofič A., pešec, r; Skoflek Matija, pešec, r; Skok Jakob, korporal, r; J. Skok, pešec, mrtev; Skorjanc Janez, rezervist, r; Slaček Alojz, pešec, r; Slapnik Simon, pešec, r; Slekovec Janez, rezervist, r; Sleničnik Alojzij, pešec, r; Slezijak Jakob, pešec, r; Šmajš M., rezervist, r; Šmajš J., pešec, r; Smoče Jožef, rezervist, r; J. Snagač, pešec, r; Sodin Anton, pešec, r; Sorko Anton, frajtar, r; Soršak Janez, pešec, r; Šosterič Franc, pešec, r; Sovinc Andrej, pešec, r; Spende Alojzij, frajtar, r; Spindler Franc, pešec, r; Spolenak Janez, korporal, mrtev; Stambberger Jurij, pešec, r; Stangl Ernest, korporal, r; Stani Vinko, frajtar, r; Stanjko Janez, pešec, r; Stauber Janez, četovodja, r; Stavbar Friderik, frajtar, r; Stefaničič Jožef, pešec, r; Stefanič Anton, pešec, r; Stefancioza Anton, pešec, r; Steinbauer Anton, rezervist, r; Steiner Janez, pešec, r; Sternad Ignacij, pešec, r; M. Sternad, frajtar, r; Sternišek Janez, pešec, r; Stoper Jožef, pešec, r; Stor Martin, pešec, r; Storman Janez, pešec, r; Stradner Anton, pešec, r; Stramec Roman, pešec, r; Straus Anton, pešec, r; Straus Rupert, pešec, r; Straßer Rudolf, četovodja, r; Strmečki Franc, frajtar, r; Strmšek Jožef, pešec, r; Straus Anton, pešec, r; Strauss Jožef, pešec, r; Strohmeier Bogomir, pešec, r; Stuhec Janez, pešec, r; Stuhec Alojzij, pešec, r; Al. Štuler, korporal, mrtev; Sula Anton, pešec, r; Šuman Janez, pešec, r; Sušnik J., frajtar, r; Šusterič Janez, pešec, r; Teičmeister Andrej, pešec, mrtev; Tempan Jožef, rezervist, mrtev; Terlegc Karol, korporal, r; Terstenjak Janez, frajtar, r; Tevž Jožef, rezervist, mrtev; Težak Jakob, pešec, r; Tim Tomaž, frajtar, r; Tobias Janez, pešec, r; Toman II Janez, pešec, r; Tomazič Matija, pešec, r; Tomazič Franc, pešec, r; Tomazič J., pešec, r; Tomšič Andrej, pešec, r; Toner Mihael, rezervist, r; Topolovec Franc, pešec, r; Toplišek Anton, pešec, r; Tovornik Jožef, pešec, r; Tramšek Franc, korporal, r; Tribul Janez, korporal, r; Trobiš Alojzij, četovodja, r; Trobiš Janez, pešec, r; Trunk Albert, korporal, r; Tscheppe Alojzij, narednik, r; Henr. Tscheppe, pešec, r; Tscherne Oto, pešec, r; Tuma Jakob, frajtar, r; Tunič Alojzij, frajtar, r; Turk Blaž, pešec, r; Turkuš Janez, pešec, r; Udovič Jožef, pešec, r; Uhl Franc, pešec, r; Uličnik Franc, pešec, r; Uli Franc, pešec, r; Unger Janez, četovodja, r; Uplaznik J., pešec, r; Urtl Karol, pešec, r; Vajdec M., pešec, r; Vald Pavel, korporal, r; Varlec J., pešec, r; Janez Vaš, rezervist, r; Vaza Martin, korporal, r; Vaupotič Janez, pešec, r; Vedenik Franc, pešec, r; Vedinek Franc, pešec, r; M. Veigl, pešec, r; Veršič Jurij, pešec, r; Veršič Vinko, pešec, r; Včar Jožef, korporal, r; Vinder Janez, pešec, r; Visočnik Andrej, frajtar, r; Vodak Jaroslav, pešec, r; Vodenik Franc, frajtar, r; Vodenik Stefan, pešec, r; Vodopivec J., pešec, mrtev; J. Vodušek, pešec, r; Vodušek Franc, pešec, r; Vogrinec Andrej, četovodja, r; Volker Janez, pešec, r; Volmann Avgust, frajtar, r; Vranetič Anton, frajtar, r; Vračko Martin, korporal, r; Wagner Janez I, rezervist, r; Wagner Janez II, rezervist, ranjen; Walcher Valentin, korporal, r; Waldhauser Aleš, rezervist, r; Weber Anton, pešec, r; Weber Ferdo, frajtar, r; Werdl Janez, korporal, r; Veršnik Karol, pešec, r; Wieser Feliks, narednik, r; Wiesinger Matija, četovodja, r; Winkler Karol, pešec, r; A. Wippel, četovodja, r; Wippel Jožef, frajtar, r; Vok J., frajtar, r; Wopetzky Jurij, pešec, r; Vran Florijan, pešec, r; Vračko M., frajtar, r; Vreznik Franc, rezervist, r; Vrus Karol, pešec, ran.; Vudler Friderik, pešec, r; Zach Alojzij, pešec, r; Zach Ljudovik, pešec, r; Zacharias Janez, korporal, r; Žager Aleksander, rezervist, mrtev; Žager Franc, korporal, r; Žager Janez, korporal, r; Žagore Ferdo, rezervist, r; Zajc Franc, pešec, r; J. Zajc, frajtar, r; Žamer Karol, rezervist, r; Zarušek Marko, korporal, mrtev; Zelenko Mihael, pešec, r; Zelič Blaž, pešec, r; Zibret J., pešec, r; Zimmermann Franc, rezervist, r; Zimmermann Jožef, pešec, r; Zinkovič Janez, pešec, mrtev; Žizek Vinko, korporal, r; Zizerl Alojzij, pešec, mrtev; Zlapansky Franc, pešec, r; Žmauc Janez, pešec, r; Zmazek Franc, pešec, r; Janez Žnidarič, pešec, r; Žnovl Janez, pešec, r; Zorinc Alojzij, rezervist, r; Zotter Jožef, pešec, r; Zumbos Franc, pešec, ran.; Zupan Franc, pešec, r; Zupanc Franc, pešec, mrtev; Zupanc Janez, pešec, r; Zupanc Mihael, korporal, r; Zupancič J., pešec, r; Zupancič Jurij, pešec, r; Zupanež Anton, frajtar, ran.; Zupanež Janez, pešec, r; Zvab Anton, pešec, r.

Franc 2, Rebernik Karel 2, Reichl Anton 8, Reissacher Karl 16, Rober Jakob 3, Salmhofer Emerik 3, Schalk Jožef 2, Sekel Fr. 2, Skok Peter 5, Sgogavec Vinko 8, Speck Miha 8, Stanzer Al. 4, Štokler Jožef 5, Šuc Jakob 9, Turk Stefan 1, Weinhandl J. 3, Wesiak Janez 5, Wilhing Franc 8, Zvernik Janez 16, Jakob Zechner 3. (Številka pomeni številko stotilne.)
Dalje sledi v prihodnji številki.

Opomba: Uredništvo ne prevzema nobene odgovornosti za resničnost izkazov o padlih in ranjenih. Mi smo te podatke posneli po različnih virih, ki pa mnogokrat niso popolnoma zanesljivi. Posebno glede imen se pride v teh izkazih mnogokrat na sled velikim pogreškom. — Da zamoremo naše izkaze o padlih, ranjenih in ujetih izpopolniti, prosimo, da se nam poroča, če ima kdo kake zasebne podatke. — Kdor želi imeti natančna obvestila o padlih in ranjenih, naj si naroči uradne izkaze v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

ČEVLJE

za moške ženske in otroke, kakor tudi usnjate gamašne in gafošne najboljše kakovosti prodaja doma in razpošilja po najnižjih cenah veletrgovina
R. Stermecki v Celju št. 301
Pišite po cenik.

Obleke

iz modernega in najboljšega blaga v vsaki velikosti izdeluje točno in solidno po najnižjih cenah
Jakob Vezjak
krojaški mojster
v Mariboru
Grajski trg, v gradu
Imam tudi bogato zalogo izgotovljenih sblek.

Kupujem

seno, slamo, fižol, češplje in sploh vse poljske pridelke po najvišjih cenah
Ant. Birkmeier
Maribor, Meljska cesta 29 (Mellingerstr.)

Ure

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnina in optičnih stvari po vsaki ceni.
Tudi na obroka! Ilustrov. ceniki zastoj. Grafičeski od 20-200 K.
Niklasta remonat-ura K 3-50
Prisna srebrna ura K 7-
Original omoga ura K 24-
Kuhinjska ura K 10-
Budilka, niklasta K 3-
Poročni prstani K 2-
Srebrne verižice K 3-
Večletna jamstva.
Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urar in očelar
Maribor, Gosposka ulica 28
Kupujem zlatino in srebro.

POZOR!

Nainovejše poročilo:

Ker je sedaj mnogo obitelji, katere pogrešajo moške, kateri so bili poklicani pod orožje, podpora pa zadostuje komaj za hrano, bo mnogim zelo težko kupiti otrokom najpotrebnejšega perila in obleko za šolo. Da se omili v teh revnih časih splošno bedo, se je odločil trgovec

J. N. Šoštarich .: Maribor,
Gosposka ulica 5, da bo za časa vojne prodajal vse blago veliko ceneje, kakor popreje. Kdor torej želi kupiti za majhen denar dobro blago, naj se nemudoma oglasi pri omenjenemu trgovcu. Vzorci in ceniki se posljejo zastonj.

Trgovina s špecerijo in z deželniimi pridelki:

Celje, Narodni dom.
Franc Kolenc
Kupim suhe gobe, vinski kamen in vse deželne pridelke po najvišjih dnevni cenah. Vedno sveže špecerijsko blago po najnižjih cenah v trgovini s špecerijo in deželniimi pridelki na debelo in drobno.

Znano je, da se kupi

pri staroznani domači zanesljivi trgovini ne samo po ceni ampak tudi praj dobro:
Sukneno blago (štofi za moške in dečke.)
Navodno volno za ženske in dekleta.
Najnovejše perilo blago za obleke in bluze,
Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače,
Blago za postelje in rjuhe, brez šiva in matrace,
Srajce izgotovljene vseh velikosti za moške in ženske,
Predpasnikov velika izbira, za prati in iz črnega atlasta,
Zunraj novosti roboev iz svile in za prati, kakor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih pordnostih, zatorej pošljem na zahtevanje

ZASTONJ
vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev ina razpolago.

K. Worsche Maribor
Gosposka ul. M. (Herreng.M.)

Ker sem prevzel službo vodilnega zdravnika v „zavodu za rekonvalescente“ „rudečega križa“ v Sv. Jurju ob j. žel., spremenim nekoliko moje ordinacijske ure, tako da ordinujem vse druge dni kakor sedaj, v s. botah pa dopoldne od pol 11 do 12 ure, popoldne pa od pol 3. do 6. ure.

Ordinacijski lokal je kakor dosedaj v **Celju, Krožna ulica št. 9** v I nadstropju.

Dr. Anton Schwab, praktični in zobozdravnik.

POZOR!

Radi opustitve narodne manufakturne trgovine
Karola VANIČA :: Celje :: Narodni dom
Ustanovljeno 1880. prodaja se vse pod lastno ceno. Ustanovljeno 1880

Weckove steklenice in aparati za vkuhanje

sadja, zelenja in mesa so priznane kot najboljše, kar spričujejo mnogobrojna najvišja odlikovanja. Ne kupujte različnih manjvrednih izdelkov!

Weckove steklenice ima v zalogi

Franč Strupi Celje

veletrgovina s steklom, porcelanom, svetilkami, šipami itd.

Najugodnejši vir za nakup šolskih predmetov za trgovce in šole

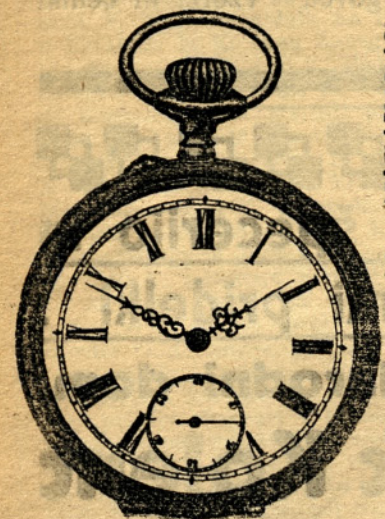
kakor raznovrstni pisemski, konceptni in strojepisemski papir, svinčnike, peresa, peresnike, kamenčke, tablice, radirke, črnilo, šolske torbice, barve, barvane svinčnike, kreda, gobice itd. se dobivajo najcenejše v velikanski izbiri pri trdkri

Goricar & Leskovšek Celje

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov in šolskih tiskovin. Ilustrirani cenik bre plačno na razpolago.

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamčil
Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne.

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor
urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Absolutno pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani pristna bela mašna in namizna vina po zmernih cenah postavljena na postajo Ajdovščina. Kleti nadzoruje vipavski dekan V zalogi je tudi pristni tropinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo vina.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Pohištvo razpošilja na vse strani trgovina s pohištvom

KARL PREIS, MARIBOR, Stolni trg 6.

Največja in najcenejša razpošiljalnica za pohištvo in posteljno blago.

Navadno pohištvo od K 100. Pohištvo iz trdega lesa od K 200. Popolna oprava za neveste od K 120—5000 K. Popolna kuhinska oprava od K 40—120 K. Za spalnice, jedilnice, gosposke sobe in salone iz orehovega, hrastovega, bukovega lesa iz mecesna in javorja, iz mahagonijevega in iz palisandrovega lesa v bogati izbiri po zelo nizkih cenah. Razni posamezni deli posebno poceni. Posebni oddelek za pohištvo iz železa, medenine in tapciranega pohištva.

Sloboden nakup.

Slobodne na ogled.

Ilustrovani ceniki brezplačno!

Veletrgovina s špecerijskim blagom in dež. pridelki.

Ivan Ravnikar: Celje

Graška ulica št. 21.

Priporočam vedno svežo in žgano kavo, kakor tudi fino čokolado in kakao.

Zaloga rudninskih voda, vrvarskega blaga in vsakovrstnih suhih in oljnatih barv.

Solidna in točna postrežba.

A. Wesjak, Maribor

„Pri železnici“

Glavni trg vogal Stolne ulice

Priporoča svojo ogromno zalogo perilnega, manufakturnega in raznovrstnega konfekcijskega blaga po jako znižanih cenah.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.

Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Denarni zavod spodnještaj. trgovstva in obrtništva — Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

sprejema vloge na knjižice od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

otvarja tekoče račune, eskomptuje menice in knjižne terjatve, prevzema zaveze, oskrbuje inkaso in obavlja sploh vse ji zaupane denarne posle po najkulantnejših pogojih.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2 %. Obresti se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prebujalo. Za nalaganje po pošti se poštno hranilno položnico (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti papirni varnosti po 5 1/2 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2 % in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih navodih prevzame posojilnica v svojo last proti povratni gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kroat. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izveniš praznike. V uradnih urah se sprejemajo in isplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).